

**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՄԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ս.Ա.Հ./

Արձանագրություն № 3

«12» սեպտեմբեր 2023 թ.

ԱՍ/բ-187 Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն-1
ԱՍ/բ-119 Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն-2
ԱՍ/բ-120 Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն-3
ԱՍ/բ-121 Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն-4

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

/Դասիչ, դասընթացի անվանում/

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.11.6 - «Կերպարվեստ»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Արվեստի և սպորտի ամբիոն

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

Առկա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա- 1-2-րդ կուրս, 1-4-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Հ. Չատինյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ՝ chatinyan.2015@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	6
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները	9
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	10
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	14
	12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	16
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	18
14.	Գնահատում.....	20
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	22
	14.2. Հարցաշար.....	24
	14.3. Գնահատման չափանիշներ.....	26
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	28

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն» առարկայի

ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով

011401.11.6 «Կերպարվեստ» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված

ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և

նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

2. Առարկայական փաթեթը կարգավորում **«Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն»** առարկայի ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովման, պարբերաբար թարմացման, գիտաճյուղի նոր մոտեցումների ոգուն համապատասխանեցման գործընթացը, նպաստում է ուսանողի անհատական և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը, ուսանողի գիտելիքի բարձրացմանը:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

դասավանդման հիմնական նպատակն է ուսանողների ծանոթացնել հայ և համաշխարհային պատմության հիմնական խնդիրներին, նրանց զարգացման օրինաչափություններին: Ուսանողներին զինել գեղարվեստական մշակույթի համակողմանի գիտելիքներով՝ նպաստելով ազգգրնակչության համակողմանի, ներդաշնակ զարգացմանը, դաստիարակելով գեղարվեստական մտածելակերպով և բարոյապես առողջ քաղաքացիներ, պատրաստ հայրենիքի բարգավաճմանն ու մշակույթի հզորացմանը:

3. **Դասընթացի խնդիրներն են.** Դասընթացի խնդիրն է. Կերպարվեստի ուսուցիչը պետք տիրապետի պատմահասարակական ցիկլի առարկաներին, հոգեբանական-մանկավարժական և կերպարվեստի բնագավառի գիտություններին ,ուսանողը հմտությունների և կարողությունների համակարգը նա ձեռք է բերում ԲՈՒՀ-ում ուսումնառության ողջ ընթացքում, իսկ «Համաշխարհային մշակույթի պատմություն,, դասընթացի յուրացման ընթացքում կոնկրետանում են պատկերացումները առաջիկա աշխատանքի նպատակների, խնդիրների, բովանդակության վերաբերյալ, ցանկալի արդյունքին հասնելու մեթոդների մասին: Սովորողների մոտ ձևավորել, դասընթացների ժամանակ ստացած գիտելիքները տեսականորեն զարգացնելու և գործնականում կիրառելու ունակություններ:

3.1. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը **011401.11.6** «Կերպարվեստ» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող ժամանակակից արվեստ, հայ արվեստ և ճարտարապետություն դասընթացներից:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ուսանողը պետք է իմանա.

- ✓ ծանոթություն տարբեր ոճային և գեղարվեստական ուղղություններին
- ✓ հանրաճանաչ ստեղծագործությունների վերլուծություն
- ✓ տեսական գիտելիքների գործնական կիրառում
- ✓ ընդհանրացման կարողություններ

ուսանողը պետք է կարողանա.

- Տիրապետի մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու
- Պատկերացում կազմի ուսումնական խնդրի լուծման մեթոդին,
- Կատարի ուսումնական խնդրի լուծման ճիշտ ընտրություն,
- Կկարողանա ձեռք բերված կարողությունները կիրառել ուսումնական, աշխատանքային գործընթացներում

ուսանողը պետք է տիրապետի.

- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու,
 - նոր գաղափարներ առաջ քաշելու,
 - որակի մասին հոգացություն,
 - թիմում աշխատելու,
- գնահատման գործիքների կիրառելում և նախագիծ պլանավորելու իրականացնելու

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Շնորհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- վերլուծության և համադրության կարողություն (ԳԿ -1),
- կազմակերպչական կարողություն(պլանավորում,
- կազմակերպում, ղեկավարում, վերահսկում) (ԳԿ-2),
- հենքային ընդհանուր գիտելիքների տիրապետում (ԳԿ - 3),
- պետական լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն (ԳԿ - 4),
- համակարգչային տարրական հմտություններ (ԳԿ - 5),

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

- տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում)(ԳԿ - 6),
- որոշումներ կայացնելու կարողություն (ԳԿ - 7),

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն (ՀԳԿ -1),
- հետազոտական կարողություն (ՀԳԿ -2),
- ուսումնառության կարողություն (ՀԳԿ -3),
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն (ՀԳԿ -4),
- ինքնուրույն աշխատելու կարողություն (ՀԳԿ -5),
- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու(ՀԳԿ -6),
- տրամաբանական նոր գաղափարներ առաջ քաշելու(ՀԳԿ -7),,
- որակի մասին հոգացություն(ՀԳԿ -8),
- թիմում աշխատելու(ՀԳԿ -9),
- գնահատման գործիքների կիրառելու(ՀԳԿ -10),
- նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու(ՀԳԿ -11),

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- Բնական, ճշգրիտ և հիմնարար գիտությունների և այլ առարկաների, առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն (ԱԿ -1),
- ծանոթ լինի ժամանակակից և հայ արվեստի գործիչների կյանքին և աշխատանքներին(ԱԿ -2),
- տեղեկացված լինի ժամանակակից կերպարվեստին, գիտական նվաճումներին (ԱԿ -մանկավարժական իրավիճակներն ու գործընթացները ըմբռնելու և օբյեկտիվ գնահատելու կարողություն(ԱԿ -11),
- ծագած տարաձայնությունները լուծելու կարողություն (ԱԿ -12),
- այլ անձանց հետ փոխգործակցելու, կոլեկտիվում նրանց հետ հաղորդակցվելու, տարբեր զարգացման և մտավոր մակարդակի տեր մարդկանց հետ համագործակցելու կարողություն(ԱԿ -13),
- մասնագիտական հարցերի շրջանակներում ընդունելի որոշումների հասնելու նպատակով բանակցություններ վարելու կարողություն (ԱԿ -14):
- ԱԿ -5 /մանա կերպարվեստի արտահայտչամիջոցների կիրառման մեխանիզմներն և ձևակերպման տեխնոլոգիաները

➤ *ԱԿ-6* իմանա տարբեր դարաշրջանների ստեղծագործական առանձնահատկությունները

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում նաև մագիստրատուրայում կրթությունը շարունակելու, արվեստի բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	14 կրեդիտ/420 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ				Ժամաքանակ			
	1-ին կիս.	2-րդ	3-րդ	4-րդ				
Դասախոսություն	16	16	26	26				
Գործնական աշխատանք	12	12	24	24				
Սեմինար պարապմունք								
Լաբորատոր աշխատանք								
Ինքնուրույն աշխատանք	62	62	70	70				
Ընդամենը Ընդամենը	90	90	120	120				
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ընթացիկ քննություն)	Ստ.	Քնն.	Քնն.	Ստ.				

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- Դասախոսությունը դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային զրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կունքետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատԳԿ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տետր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապրոնք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
I կիսամյակ						
1	Համաշխարհային կերպարվեստի զարգացումը մինչև 10-րդ դարը	4		2		14
2	Միջնադարի մշակույթը Եվրոպայում	4		2		16
3	Կերպարվեստի զարգացումը եվրոպական երկրներում 17-18-րդ դարերում	4		4		16
4	Եվրոպական մշակույթը 20-րդ դարի սկզբին	4		4		16
5	Ընդամենը	16		12		62
II կիսամյակ						
1	Հայ արվեստի ծագումը	4		2		14
2	Հայ արվեստը միջնադարում. ծաղ շրջան (4-8-րդ դարեր)	4		2		16
3	Հայկական արվեստի նոր վերելքը 10-12-րդ դարերում	4		4		16
4	Հայկական արվեստի բարձր վերելքը	4		4		16

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

5	Ընդամենը	16		12		62
III կիսամյակ						
1	Մանրանկարչության դպրոցները Հայաստանում	2		2		8
2	Վասպուրականի մանրանկարչությունը	2		2		8
3	Հայ արվեստը 16-17-րդ դարերում	2		4		8
4	Հայ արվեստը 17-րդ դարի երկրորդ կեսի և 18-րդ դարում	4		4		8
5	Մանրանկարչության դպրոցները Հայաստանում	4		4		8
6	Վասպուրականի մանրանկարչությունը	4		4		10
7	Հայ արվեստը 16-17-րդ դարերում	4				10
8	Հայ արվեստը 17-րդ դարի երկրորդ կեսի և 18-րդ դարում	4		4		10
	Ընդամենը	26		24		70
IV կիսամյակ						
1	Հայկական արվեստը 19-րդ դարում (1-ին շրջան)	2		2		8
2	Հայկական արվեստը 19-րդ դարում (2-րդ շրջան)	2		2		8
3	Արևմտահայ կերպարվեստը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին	2		4		8
4	Հայկական կերպարվեստը 20-րդ դարի սկզբին	4		4		8

5	Նոր ժամանակաշրջանի հայկական քանդակագործությունը	4		4		8
6	Հայկական արվեստը 30-80 ական թթ.	4		4		10
7	Արդի ժամանակաշրջանի հայ կերպարվեստ	4				10
8	Հայկական կերպարվեստը 20-րդ դարի սկզբին	4		4		10
	Ընդամենը	26		24		70

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Любимов Л. - <<Искусство древнего мира>> -1995г.	
2.	Дмитрева Н. - <<Краткая история искусства >> - 2001г.	
3.	Առաքելյան Բ. " Ակնարկներ Հին Հայաստանի արվեստի պատմության ",	Երևան, 1976թ.
4.	Հակոբյան Հ. " Վասպուրականի մանրանկարչություն ",	Երևան, 1976-77թթ.
5.	Ղազարյան Ս. " Հայ կերպարվեստը XVII –XVIII ", Երևան, 1974թ.	Երևան, 1974թ.

6.	Մարտիկյան Ե. "Հայ կերպարվեստի պատմություն",	Երևան, 1971-83թթ.
7.	Հարությունյան Վ. ' „Ժամանակակից արվեստ,,	Երևան, 1975թ.
8.	Իգիթյան Հ. " Ժամանակակից հայ կերպարվեստ " Երևան 1988թ.	Երևան 1988թ.
9.	. Любимов Л. -<<Искусство древнего мира>> -1995г.	
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Խաչատրյան Շ. " կերպարվեստի տեսություն",	Երևան, 1989թ
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	www clasical net	2016 ր
2.	www lyricist com.	2017 ր
3.	https://www.youtube.com/watch?v=H8kdYnFEHHI&ab_channel=akademika	2007 ր
4.	https://www.youtube.com/watch?v=H8kdYnFEHHI&ab_channel=akademika	2011 ր

11. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
11.1.Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
I I կուրս, I կիսամյակ				
1.	Նախամարդու արվեստը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Դասախոսական նյութեր4,5,6
2.	Չին Չոլնաստանի արվեստը	Չայ և համաշխարհային արվեստի	2	Դասախոսական

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	(արխաիկա)	մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		նյութեր4,5,6
3.	Հին Հունաստանի արվեստը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Դասախոսական նյութեր4,5,6
4.	Հին Հռոմի արվեստը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Դասախոսական նյութեր4,5,6
5.	Չեյնեիզմ	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Դասախոսական նյութեր4,5,6
6	Բյուզանդիայի մշակույթը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Դասախոսական նյութեր4,5,6
7	Բյուզանդիայի մշակույթը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Դասախոսական նյութեր4,5,6
8	Բարձր Վերածննդի արվեստը Իտալիայում 14-16-րդ դարեր	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Դասախոսական նյութեր4,5,6
9	16-17-րդ դարերի Եվրոպական մշակույթը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Դասախոսական նյութեր4,5,6
10	16-17-րդ դարերի Եվրոպական մշակույթը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Դասախոսական նյութեր4,5,6

11.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուցման ձևը	Գրականություն ¹⁰
I I կուրս, I կիսամյակ					
1.	18-րդ դարի Եվրոպական մշակույթը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Գեղարվեստական հոսանքներ և ոճեր Եվրոպական արվեստում	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Գեղարվեստական հոսանքներ և ոճեր Եվրոպական արվեստում	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Ֆ. Գոյայի արվեստը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Ռեմբրանդտի արվեստը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

6.	Վելասկեսի արվեստը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	6	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
	19-րդ դարի սկզբի Եվրոպական մշակույթը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	19-րդ դարի սկզբի Եվրոպական մշակույթը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Իմպրեսիոնիզմ	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Պոստիմպրեսիոնիզմ	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Վան Գոգի արվեստը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Պոլ Գոգեն, Պոլ Սեզան	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները			ԼԳ-1,2
	20-րդ դարի սկզբի Եվրոպական մշակույթը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4

	20-րդ դարի սկզբի Եվրոպական մշակույթը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Պարբեր Պիկասսոյի արվեստը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	20-րդ դարի սկզբի գեղարվեստական ուղղություններ և հոսանքներ	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Խորհրդային երկրի արվեստը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները		Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4

II կուրս, II կիսամյակ

1.	18-րդ դարի Եվրոպական մշակույթը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Գեղարվեստական հոսանքներ և ոճեր Եվրոպական արվեստում	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Գեղարվեստական հոսանքներ և ոճեր Եվրոպական արվեստում	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Ֆ. Գոյայի արվեստը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4

		արվեստային շարժումները			ԼԳ-1,2
5.	Ռեմբրանտի արվեստը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Վելասկեսի արվեստը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	6	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
	19-րդ դարի սկզբի Եվրոպական մշակույթը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	19-րդ դարի սկզբի Եվրոպական մշակույթը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Իմպրեսիոնիզմ	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Պոստիմպրեսիոնիզմ	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Վան Գոգի արվեստը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Պոլ Գոգեն, Պոլ Սեզան	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4		ԼԳ-1,2

	20-րդ դարի սկզբի Եվրոպական մշակույթը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	20-րդ դարի սկզբի Եվրոպական մշակույթը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Պաբլո Պիկասսոյի արվեստը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	20-րդ դարի սկզբի գեղարվեստական ուղղություններ և հոսանքներ	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Խորհրդային երկրի արվեստը	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4

|| կուրս, I կիսամյակ

1.	Չայկական մշակույթի ծագումը (Ուրարտու, Արարատյան թագավորություն)	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Չայկական մշակույթի ծագումը (Ուրարտու, Արարատյան թագավորություն)	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Չեյնեհիստական մշակույթը Չայաստանում	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Չայ արվեստը միջնադարում	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ	4	Միավորային	ՊԳ-1,2,3,4

	(վաղ շրջան 4-8-րդ դարեր)	արվեստային շարժումները		գնահատում:	ԼԳ-1,2
5.	Չայ արվեստը միջնադարում (վաղ շրջան 4-8-րդ դարեր)	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Չայկական արվեստի վերելքը 10-12-րդ դարերում	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	6	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
	Չայկական արվեստի վերելքը 10-12-րդ դարերում	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Խաչքար	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Մանրանկարչության արվեստ	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Չայկական արվեստի բարձր վերելքը (13-15-րդ դարեր)	Չայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Հայկական արվեստի բարձր վերելքը (13-15-րդ դարեր)	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Մանրանկարչության դպրոցները Հայաստանում (Գլաձոր, Տաթև, Եղեգիս)	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2		ԼԳ-1,2

	Մանրանկարչության դպրոցները Հայաստանում (Արցախ, Ուտիք, Վասպուրական)	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Հայկական քանդակագործությունը 13-15-րդ դարերում	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Հայկական քանդակագործությունը 13-15-րդ դարերո	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Հայ արվեստը 16-17-րդ դարերում (Ֆեոդալիզմի քայքայման դարաշրջան)	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Հայ արվեստը 16-17-րդ դարերում (Ֆեոդալիզմի քայքայման դարաշրջան)	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
III կուրս, II կիսամյակ					
1.	Հայկական արվեստը 17-րդ դարի երկրորդ կեսին 18-րդ դարում	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում: ԼԳ-1,2	ՊԳ-1,2,3,4
2.	Հայկական արվեստը 17-րդ դարի երկրորդ կեսին 18-րդ դարում	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում: ԼԳ-1,2	ՊԳ-1,2,3,4
3.	Հովնաթանյանների նկարչական գերդաստանը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4

		արվեստային շարժումները			ԼԳ-1,2
4.	Հովնաթանյանների նկարչական գերդաստանը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Հայկական արվեստը 19-րդ դարում (1-ին շրջան)	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Հայկական արվեստը 19-րդ դարում (1-ին շրջան)	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	6	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
	Հովհաննես Այվազովսկու արվեստը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Հ. Այվազովսկին և ծովանկարչության հայկական դպրոցը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Հայկական կերպարվեստը 19-րդ դարում 2-րդ շրջան	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Հայկական կերպարվեստը 19-րդ դարում 2-րդ շրջան	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Գևորգ Բաշինջաղյանը հայկական բնանկարի հիմնադիր	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4

		արվեստային շարժումները			
	Վարդգես Սուրենյանցը պատմանկարչության հիմնադիր	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2		ԼԳ-1,2
	Արևմտահայ կերպարվեստ 19- րդ դարի կեսին	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Արևմտահայ կերպարվեստ 19- րդ դարի կեսին	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2
	Հայկական կերպարվեստը 19-րդ դարի վերջին	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	2	Միավորային գնահատում	ՊԳ-1,2,3,4
	Հ. Կոջոյանի արվեստը	Հայ և համաշխարհային արվեստի մեկնակետը եւ արվեստային շարժումները	4	Միավորային գնահատում	ԼԳ-1,2

11.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
I կուրս, I կիսամյակ						
1.	Արևմտյան Եվրոպայի միջնադարյան արվեստ:	Արվեստի նմուշների համառոտ նկարագրություն	<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>	Մեպտեմբեր Հոկտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Հայկական մանրանկարչություն	Հայկական զարդարվեստ	<u>Ռեֆերատ</u>	Նոյեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Վրացահայ արվեստը:	Հայտնի արվեստի նմուշների վերլուծություն	<u>Չեկույց</u>	Դեկտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

12. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Դասախոսությունների, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ուսումնագիտական տեսաֆիլմերի, գծապատկերների ցուցադրում:
Մարքեր, սարքավորումներ	Ուսանողի աշխատանք համակարգչի հետ:
Գործնական	Դասընթացին պահանջվող նյութեր:
Այլ	

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

13. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

13.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

13.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է՝

1-ին կիսամյակում 2 ընթացիկ ստուգում՝ մինչև 20-ական միավոր (գումարային մինչև 40 միավոր):

2-րդ կիսամյակում 2 ընթացիկ քննություն՝ մինչև 20-ական միավոր (գումարային մինչև

¹⁴«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

40 միավոր):

Քննությանը ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգաքննվող ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

13.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Նախամարդու արվեստը:
2. Հին աշխարհի արվեստը:
3. Հին Միջագետքի արվեստը:
4. Հին Հունաստանի արվեստը. Կրետե-մեկենյան մշակույթ:
5. Հին Հունաստանի դասական մշակույթ:
6. Հին Հռոմի արվեստը:
7. Հելլենիզմ:
8. Բյուզանդական արվեստը:
9. Արևմտյան Եվրոպայի միջնադարյան արվեստ:
10. Ռուսական միջնադարյան արվեստը:
11. Արևմտաեվրոպական միջնադարյան արվեստ. Վաղ վեխարնունդ:
12. Բարձր վերածննդի արվեստը Ֆլորենցիայում- 16-րդ դար:
13. Բարձր վերածննդի արվեստը Վենետիկում:
14. Եվրոպական գեղանկարչությունը 17-18-րդ դարերում:
15. Ռեմբրանդտի արվեստը:
16. 18-րդ դարի վերջի արևմտաեվրոպական արվեստը:
17. Ֆրանցիսկո Գոյայի արվեստը:
18. Էժեն Դելակրուայի արվեստը:
19. Քննադատական ռեալիզմ. Գ. Կուրբե:
20. Իմպրեսիոնիզմի արվեստը:
21. Պոստիմպրեսիոնիզմ:
22. Վինսենտ Վան Գոգի արվեստը:
23. Օգյուստ Ռոդենի արվեստը:
24. 20-րդ դարի կերպարվեստի հիմնական միտումները:
25. Պաբլո Պիկասոյի արվեստը:
26. Ռուսական կերպարվեստը 18-19-րդ դարերում:
27. Հայ մշակույթը Հին աշխարհում:

28. Հայ արվեստը միջնադարում 4-8-րդ դարեր:
29. Հայկական մանրանկարչությունը միջնադարում:
30. Հակոբ Հովնաթանյանի ստեղծագործությունը:
31. Խաչքար:
32. Հովհաննես Այվազովսկին և հայ ծովանկարչությունը:
33. Պեկորոզ Բաշինջաղյանը հայկական բնանկարի հիմնադիր:
34. Վ. Սուրենյանցը հայ պատմանկարչության հիմնադիր:
35. Փանոս Թերլեմեզյանի արվեստը:
36. Եղիշե Թադևոսյանի արվեստը:
37. 20-րդ դարի հայ քանդակը:
38. Վրացահայ արվեստը:
39. Հայկական արվեստը ետպատերազմյան տարիներին:
40. Սիյուռքահայ արվեստը 60-70-ականներին:
41. Մ. Սարյանի արվեստը:
42. Հ. Կոջոյանի արվեստը:
43. Արդի հայ կերպարվեստը:

44. Ա) 1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

45. Ընդգրկված հարցեր.

- 1) Նախամարդու արվեստը:
- 2) Հին աշխարհի արվեստը:
- 3) Հին Միջագետքի արվեստը:
- 4) Հին Հունաստանի արվեստը. Կրետե-մեկենյան մշակույթ:
- 5) Հին Հունաստանի դասական մշակույթ:
- 6) Հին Հռոմի արվեստը:
- 7) Հելլենիզմ:
- 8) Բյուզանդական արվեստը:
- 9) Արևմտյան Եվրոպայի միջնադարյան արվեստ:
- 10) Ռուսական միջնադարյան արվեստը:
- 11) Արևմտաեվրոպական միջնադարյան արվեստ. Վաղ վեխարնունդ:
- 12) Բարձր վերածննդի արվեստը Ֆլորենցիայում- 16-րդ դար:
- 13) Բարձր վերածննդի արվեստը Վենետիկում:
- 14) Եվրոպական գեղանկարչությունը 17-18-րդ դարերում:

46. Բ) 2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

47. Ընդգրկված հարցեր.

- 1) 1. Հայ մշակույթը Հին աշխարհում:
- 2) Հայ արվեստը միջնադարում 4-8-րդ դարեր:
- 3) Հայկական մանրանկարչությունը միջնադարում:
- 4) Հակոբ Հովնաթանյանի ստեղծագործությունը:
- 5) Խաչքար:
- 6) Միջնադարյան հայ արվեստի կոթողները:
- 7) 7-ից 10-րդ դարի հայ ճարտարապետությունը:
- 8) Կիլիկիան մանրանկարչության վարպետները:
- 9) Միջնադարյան մանրանկարչության դպրոցները:
- 10) 10-րդ դարի հայկական վերածնունդը:

Պնահատման չափանիշները¹⁵.

- Տեսական գիտելիքները –բանավոր:
 - Գործնական աշխատանքները – բանավոր:
 - 1-ին կիսամյակ – 3 կրեդիտ - 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը` 20 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը ` 20 միավոր)
 - 2-րդ կիսամյակ – 4 կրեդիտ – 3 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը` 10 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը ` 10 միավոր, 3-րդ ստուգում առավելագույնը ` 20 միավոր):
 - Ինքնուրույն աշխատանքը – գրավոր/բանավոր:
- 1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը` 20 միավոր:

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիռնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.11.6 - «Կերպարվեստ»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/բ-009- Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	14 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-2-րդ տարի, 1-4-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	156	Դասախոսություն	16/16/26/26
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	12/12/24/24
	Ինքնուրույն	62/62/70/70		
Ընդամենը	420			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Մշակույթի պատմությունը լայն ընդգրկում ունի և իր ամբողջությամբ համապատասխան դրսևորում չի ստացել բուհական ծրագրերում: Ուշադրությունից դուրս են մնացել հատկապես կերպարվեստի մարզը / խոսքը ոչ մասնագիտական ֆակուլտետների մասին Է /, ճարտարապետությունը, թատրոնն ու կինոն, երաժշտությունը:</p> <p>Այդ բարենպաստ հնարավորությունը, սակայն, արվեստի պատմությունը դասավանդող մասնագետներին կանգնեցնում է մի անակնկալ բարդության առջև: Բանն այն է , որ ազգային արվեստի պատմության բուհական որևէ ծրագիր առաջսօր գոյություն չունի: Իսկ դա կարող է հանգեցնել անցանկալի հետևանքի` խառնաշփոթության: Մեր կողմից առաջարկվող ծրագիրը փաստորեն, փորձ է` լրացնելու այդ բացը և օգնելու դասախոսներին ու դպրոցի մանկավարժներին, արվեստի պատմության դասընթացի հարցերում ճիշտ կողմնորոշվելու համար:</p> <p>Ծրագիրը կազմելիս նկատի ենք ունեցել դրանից օգտվելու հնարավոր տարբերակները: Այսպես, մանկավարժական ինստիտուտների այն ֆակուլտետներում, որտեղ կերպարվեստի պատմությունը, որպես մասնագիտական առարկա, անցնում են ոչ պակաս, քան 3-4 ուսումնական տարի, և ուր ժամերի ընդհանուր քանակը 200-ից ավելի է, ծրագիրը կարող է նպաստել նյութի համակողմանի մատուցմանը: Դա համապատասխանում է ուսումնական պլանով նախատեսված ժամերի քանակին:</p> <p>Այն ֆակուլտետներում, որոնք համապատասխանորեն մասնագիտացված չեն և որտեղ ժամերի քանակը չի անցնում 100-ի սահմանը, ծրագրից կարելի է օգտվել համառոտված ձևով, այսինքն, թեմաների ընտրովիության կարգով: Դա կատարելիս նկատի պետք է</p>			

	<p>ունենալ թե՛ ֆակուլտետի բնույթը, թե՛ ուսանողության համար թեմայի նախապատվելիության կամ արդիական հնչողության հանգամանքը:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ծանոթություն տարբեր ոճային և գեղարվեստական ուղղություններին, • հանրահռչակ ստեղծագործությունների վերլուծություն, • տեսական գիտելիքների գործնական կիրառում, • ընդհանրացման կարողություններ, • պատմական ժամանակաշրջանների ընդհանրացումների կարողություն: <p><i>Չմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու, • դասընթացում ուսումնասիրվում են կերպարվեստի կազմավորման պատմությունը քարի դարից մինչև 21-րդ դարը, • արվեստի ստեղծագործությունների ծագումն ու զարգացումը տարբեր քաղաքակրթություններում, • առանձին արվեստագետների ստեղծագործական գործունեության վերլուծություն, • նորագույն արվեստագիտական դպրոցների կազմավորում, • արդի արվեստի առանձնահատկությունները և զարգացման տենդենցները: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Կարողունակություն</i> • գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն • հետազոտություններ կատարելու ունակություններ • սովորելու ունակություն • նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն • այլ երկրների մշակույթների և սովորույթների իմացություն • Ջինքնուրույն աշխատելու ունակություն • որակի կարևորության գիտակցում • հաջողության ձգտում
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Առաջին կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Համաշխարհային կերպարվեստի զարգացումը մինչև 10-րդ դարը 2. Միջնադարի մշակույթը Եվրոպայում 3. Կերպարվեստի զարգացումը Եվրոպական երկրներում 17-18-րդ դարերում 4. Գեղարվեստական հոսանքները և ուղղությունները 17-18-րդ դարերում <p>Երկրորդ կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Եվրոպական մշակույթը 19-րդ դարում 2. Եվրոպական մշակույթը 20-րդ դարի սկզբին 3. Արդի մշակույթի զարգացման հիմնական

	<p style="text-align: center;">միտումները</p> <p>Չինգերորդ կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայ արվեստի ծագումը 2. Հայ արվեստը միջնադարում. ծաղ շրջան (4-8-րդ դարեր) 3. Հայկական արվեստի նոր վերելքը 10-12-րդ դարերում 4. Հայկական արվեստի բարձր վերելքը (13-15-րդ դարեր) <p>Վեցերորդ կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մանրանկարչության դպրոցները Հայաստանում 2. Վասպուրականի մանրանկարչությունը 3. Հայ արվեստը 16-17-րդ դարերում 4. Հայ արվեստը 17-րդ դարի երկրորդ կեսի և 18-րդ դարում <p>Յոթերորդ կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայկական արվեստը 19-րդ դարում (1-ին շրջան) 2. Հայկական արվեստը 19-րդ դարում (2-րդ շրջան) 3. Արևմտահայ կերպարվեստը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին 4. Հայկական կերպարվեստը 19-րդ դարի վերջին <p>Ութերորդ կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայկական կերպարվեստը 20-րդ դարի սկզբին 2. Նոր ժամանակաշրջանի հայկական քանդակագործությունը 3. Հայկական արվեստը 30-80 ական թթ. 4. Արդի ժամանակաշրջանի հայ կերպարվեստ
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p style="text-align: center;">ԴԱՍԸՆԹԱՏԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՁՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՏՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ`</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով` առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)` առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում

գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր: Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
«Գերազանց» (5)	96-100	A+
«Գերազանց» (5)	91-95	A
«Գերազանց» (5)	86-90	A-
«Լավ» (4)	81-85	B+
«Լավ» (4)	76-80	B
«Լավ» (4)	71-75	B-
«Բավարար» (3)	67-70	C+
«Բավարար» (3)	62-66	C
«Բավարար» (3)	40-61	C-
«Անբավարար»	0-39	D
«Ստուգված»	40-100	S
«Չստուգված»	0-39	U

Գրականություն

Պարտադիր-

1. Любимов Л. - <<Искусство древнего мира>> -1995г.
2. Дмитрева Н. - <<Краткая история искусства >> - 2001г.
3. Առաքելյան Բ. " Ակնարկներ Յին Հայաստանի արվեստի պատմության", Երևան, 1976թ.
4. Հակոբյան Յ. " Վասպուրականի մանրանկարչություն", Երևան, 1976-77թթ.
5. Ղազարյան Ս. " Հայ կերպարվեստը XVII –XVIII ", Երևան, 1974թ.
6. Մարտիկյան Ե. "Հայ կերպարվեստի պատմություն", Երևան, 1971-83թթ.
7. Հարությունյան Վ. "Արա Սարգսյան", Երևան, 1975թ.
8. Իգիթյան Յ. " Ժամանակակից հայ կերպարվեստ" Երևան 1988թ.
9. Ստեփանյան Ս. " Հակոբ Կոջոյան"
10. Խաչատրյան Շ. " Մարտիրոս Սարյան" Երևան

1981թ

Լրացուցիչ-

1. Ազարյան Լ. "Կիլիկիան մանրանկարչությունը 12-13դդ.", Երևան, 1994թ.
2. Խաչատրյան Շ. "Ֆրանսահայ կերպարվեստ", Երևան, 1989թ.
3. Առաքելյան Բ. "Ակնարկներ հին Հայաստանի արվեստի պատմության մ.թ.ա.6-3", Երևան 1976թ.
4. Ավետիսյան Ա. "Հայական մանրանկարչության Գլաձորի դպրոցը", Երևան, 1981թ